

HÁJEK

prosinec
2023

Naše noviny

OBSAH

■ Pozdrav

■ Kvíz

■ Program DSH

■ Zajímavosti

■ Literární dílna

■ Rozjímání

■ Povídka měsíce

■ Poradna pro vás

■ Zajímavosti

■ Info z domova

**Srdečně vítáme nové
obyvatele, kteří
nastoupili do našeho DS.**

*Brzobohatá Darina, PhDr.,
Čapková Zdeňka,
Hanfová Dagmar, Ing.arch.,
Paulenzová Marie, Pekař
Evžen, Šulová Jiřina,
Tatoušková Pavla.*

Zpravodaj Hájek vychází
v nákladu 200 výtisků pro potřeby
obyvatel Domova seniorů
Praha 4 Háje,
K Miličovu 734 a je neprodejný.
Na vydání spolupracují:
Dominik Petrlíák,
Dagmar Zavadilová, ředitelka DS,
ve spolupráci s klienty DS.

DOMOV
PRO SENIORY
HÁJE

PRA
HAGUE
PRA
GA
PRA
G

- 1) Po předchozí abdikaci prezidenta T.G. Masaryka byl 18.12.1935 zvolen nový československý prezident. Jak se jmenoval?
 - a) Emil Hácha.
 - b) Antonín Zápotocký.
 - c) Edvard Beneš.
- 2) Slovo Vánoce pochází z německého slova Weinachten. Co to znamená v překladu?
 - a) Svatá noc.
 - b) Dávání si dárků.
 - c) Narození Ježíška.
- 3) Marek Eben (*18. prosince 1957) je český herec a moderátor. Proslavil jej dětský seriál Kamarádi, kde ztvárnil jednoho z kamarádů, kterému se přezdívalo:
 - a) Metráček.
 - b) Váleček.
 - c) Cvalík.
- 4) Kdy má v České republice svátek Mikuláš?
 - a) 4. prosince.
 - b) 5. prosince.
 - c) 6. prosince.
- 5) Martin Stropnický (*19. prosince 1956) je český herec, diplomat, politik, spisovatel a režisér. Na přelomu září a října 2018 rezignoval na funkci poslance Poslanecké sněmovny i místopředsedy hnutí ANO 2011, jelikož se stal velvyslancem v jaké zemi?
 - a) V Itálii.
 - b) v Izraeli.
 - c) v Portugalsku.
- 6) Kdo je autorem známé české vánoční písničky Purpura?
 - a) Suchý a Šlitr.
 - b) Voskovec a Werich.
 - c) Adam Michna z Otradovic.
- 7) 21.12.1834 proběhla premiéra Tylovy hry Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka, ve které poprvé zazněla píseň Kde domov můj, pozdější státní hymna. Ve kterém to bylo divadle?
 - a) Ve Švandově divadle.
 - b) V Národním divadle.
 - c) Ve Stavovském divadle.
- 8) Jak se nazývají všechny adventní neděle?
 - a) Bramborová, bronzová, stříbrná, zlatá.
 - b) Železná, bronzová, stříbrná, zlatá.
 - c) První, druhá, třetí, čtvrtá.
- 9) Vlastimil Brodský (15. prosince 1920 – 20. dubna 2002) byl český herec. Ztvárnil mnoho filmových rolí, jako např. Karla IV. v Noci na Karlštejně. Jeho protějškem mu byla tehdejší skutečná manželka Jana Brejchová. Jak se jmenovala její postava?
 - a) Alžběta (Eliška) Pomořanská.
 - b) Blanka z Valois.
 - c) Anna Falcká.
- 10) Na svátek sv. Barbory, tedy 4. prosince, se vžila tradice řezání „barborek“, tedy větvíček jakýchkoli stromů a keřů. Co měla „barborka“ přinést do domu?
 - a) Bohatství a peníze po celý následující rok.
 - b) Klid, zajišťovala, že hádky a sváry zůstávaly za prahem.
 - c) Štěstí a děvčatům na vdávání předpovídala svatbu.

Vážení čtenáři a luštitelé,
na otázky z listopadového kvízu
odpovědělo 19 čtenářů.

Deset správných odpovědí měly:

**Ing. Marie Černohorská, Marie
Blažková, Hana Moravová
a Danuše Hrubá.**

Devět správných odpovědí měli:

**Ilona Bednářová, Jan Sedlmayer,
Tým B1 a Tým A3.**

Osm správných odpovědí měl:

Personál A0.

GRATULUJEME!!!

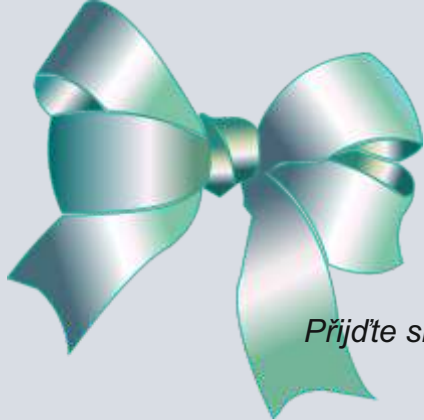
Nejvíce vás potrápila otázka
č. 6. a 7.

**Důležitá informace: vyplněné kvízy
je nutné vhodit do schránky na
oddělení A0 nejpozději do 20.
v daném měsíci. Později vhozené
kvízy už nemohou být započítány
a uvedeny v časopisu Hájek, a to
z důvodu uzávěrky a tisku
časopisu.**

Zde si můžete přečíst správné
odpovědi.

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI

- 1) A – U hory Říp.
- 2) B - Jaromír Hanzlík.
- 3) C – Čmaňa.
- 4) A - Labe a Vltavy.
- 5) C – V biatlonu.
- 6) A - S ukončením služby, kdy
se čeledínům
a děvečkám vyplácela mzda.
- 7) B - Milanem Chladilem.
- 8) C - Duše zemřelých
oplakávají své hříchy.
- 9) B – Discopříběh.
- 10) C - Karel Svoboda.

PROGRAM DS HÁJE

1. 12. pátek 14:00 SÁL

MUŽSKÝ PĚVECKÝ SBOR

Přijďte si poslechnout zpěv mužského pěveckého sboru z německého městečka Bestensee.

3. 12. neděle 13:30 KAPLE

DUCHOVNÍ ZASTAVENÍ PRO KAŽDÉHO

Téma: Advent a Vánoce – 1. část.

Společné zamyšlení s duchovním Jaromírem Pachlem z Církve bratrské v Praze 4 – Šeberov.

6. 12. středa 10:00 SÁL

DŮVĚRNÍCI

Setkání zástupců obyvatel s vedením domova.

6. 12. středa 15:00 GALERIE KORZO

VÝSTAVA KRESEB JIŘÍHO ŠALAMOUNA

Zveme vás na vernisáž českého výtvarníka, ilustrátora a autora kreslených filmů a na rozsvícení vánočního stromčku.

13. 12. středa 14:00 SÁL

JARMARK

Zveme vás na adventní jarmark, kde si budete moci prohlédnout a podpořit naši keramickou dílnu, zkusit si nazdobit keramickou ozdobu barvami a poslechnout si vystoupení sboru DOREMY.

14. 12. čtvrtek 14:00 SÁL

LITERÁRNÍ PÁSMO

Přijďte si poslechnout texty z Literárně dramatické dílny v podání jejích členů s hudebním doprovodem paní Ludmily Šimkové.

15. 12. pátek 14:00 SÁL

VICTORY

Tradiční setkání se členy křesťanského společenství.

17. 12. neděle 14:00 SÁL

ADVENTNÍ KONCERT

Přijměte pozvání na předvánoční hudební vystoupení dobrovolníků Církve bratrské v Praze 4 – Šeberově.

20. 12. středa 14:00 SÁL

PRAŽSKÉ PALÁCE

Zveme vás na další přednášku paní Stanislavy Mickové na téma pražských paláců.

21. 12. čtvrtek 10:00 ERGOTERAPIE

BÁBOVKY

Oslava prosincových narozenin našich obyvatel.

22. 12. úterý 10:00 SÁL

CIRKUS SENIOR

Přijďte se pobavit, potrápit, potrénovat a hlavně potěšit s naším cirkusovým lektorem Adamem.

27. 12. středa 14:00 SÁL

KLAVÍRNÍ KONCERT

Přijďte si poslechnout vystoupení mladé úspěšné klavíristky Sophie Lewerenz.

28. 12. čtvrtek 14:00 SÁL

SILVESTROVSKÁ VESELICE

Společné rozloučení a vzpomnutí na rok 2023 s doprovodným programem.

14. 11. proběhl další ročník přátelského utkání v bowlingu.

Lovecké aktivity + myslivecká zábava – Tematický týden v duchu lovu, myslivosti a znalosti přírody, který jsme zakončili společnou zábavou s vyhodnocením lovců a poslechem příjemné hudby.

Paní Petrovičová nám klavírním výstupem představila velikány evropské hudby.

Adventní čas – věnec

Milí čtenáři, milí zahrádkáři, tak se nám přiblížil adventní čas a my všichni se připravujeme na Vánoce a příchod nového roku 2024.

Dnes jsme si pro vás připravily výrobu jednoho ze symbolů Vánoc, a to adventního věnce. Než začneme se samotným tvořením, řekneme si něco o významu adventního věnce.

Adventní věnec doprovází mnohé z nás již od dětství. Určitě vzpomínáme, jak po slavnostním nedělním obědě maminka s obřadností zapalovala svíčku na věnci.

První adventní neděle je časem, kdy se zapaluje první svíčka adventního věnce. Krásně nazdobený věnec z chvojí nebo jiného materiálu je po celou dobu adventu ozdobou domácnosti, kterou navíc provoní příjemná vůně jehličí. Ale ruku na srdce – co o adventním věnci vlastně víme? Kde se vzal a jak má vypadat jeho tradiční výzdoba?

Jednou z možných verzí vzniku této tradice je, že na konci 19. století habsburský pedagog a kněz Johann Hinrich Wichern tehdy učil malé sirotky a před Vánoci je chtěl trochu potěšit. 30. listopadu, na svatého Ondřeje, proto do společné jídelny nechal zavěsit kolo od vozu ozdobené po okrajích celkem 23 svícemi, které symbolizovaly 23 dní do příchodu Vánoc. Myšlenka se lidem rychle zalíbila. Netrvalo dlouho a v kostele v Cáchách se měl objevit první adventní věnec moderního typu. Na tom už byly jen čtyři svíce symbolizující čtyři adventní neděle. U nás se však zvyk uchytil až někdy v polovině 20. století.

Tradiční adventní věnec má být vyroben ze zeleného základu – větví jehličnanů nebo cesmíny doplněné eukalyptem. Kruh symbolizuje věčnost. Na věnci nesmí chybět něco červeného – červená barva upomíná na krev Kristovu, prolitou za spásu světa. Obě barvy, tedy zelená a červená, pak symbolizují život. Jako ozdoba se používají také jablíčka, od času ráje jsou plody života – kulaté jako věnec sám a dobré jako Boží přízeň.

Rozdíly jsou patrné v barvách a počtu svíček. U nás je adventní liturgickou barvou fialová, a tudíž by se měly používat svíčky a stuhy fialové. Tato barva symbolizuje noblesu, důstojnost, rozjímání a pokání. Tři fialové svíčky doplňuje čtvrtá růžová – barva naděje a zrození.

Protestantské věnce využívají svíčky červené a zlaté. Červená symbolizuje Kristovu prolitou krev a zlatá potom život a vítězství dobra. Tyto barvy se vyskytují často i v rodinách pravoslavného vyznání.

V luteránské a anglikánské církvi se věnce zdobí modrou barvou, symbolem královské hodnosti. Některé kostely používají modrou také jako symbol oblohy nebo vody, počátek nového stvoření.

Pátá svíčka stojí mimo věnec a symbolizuje Krista.

Populární jsou také varianty věnce s pěti svíčkami – čtyři stejně barevné se zapalují vždy v adventní neděli a pátá bílá svíčka uprostřed na Kristovo narození. Bílá barva je symbolem duchovní čistoty a Vánoc, i samotného Ježíše Krista.

Svíčky, které mají dokonce i svá jména, se mají zapalovat proti směru hodinových ručiček. První z nich „svíce proroků“ (naděje), druhá „betlémská“ (lásky), třetí „pastýřská“ (radost) a čtvrtá „andělská“ (mír a pokoj). Pátá je "Kristova svíčka". Ta může být zapálena na Štědrý den a Boží hod vánoční.

Zdroj: <https://www.kudyznudy.cz/aktuality/odkud-se-vzala-tradice-adventniho-vence>

Výroba našeho adventního věnce:

Co budeme potřebovat:

Tavnou pistoli,
korpus věnce – slámový,
chvojí nebo chvojku,
vázací drát,
mašle dle vlastního výběru,
4 svíčky dle vlastního výběru,
4 podstawce na svíčky – zápich,
dekorace dle našeho výběru – skořápky
z vlašského ořechu, skořice, badián,
sušené jablko.

Foto postup:

1. Pomocí drátu upevníme chvojku na kruhový korpus.
2. Do připraveného věnce s chvojkou napícháme libovolně podstawce pro svíčky.
3. Na podstawce upevníme svíčky (pro jistotu připevníme svíčky k podstawci tavnou pistolí).
4. Z připravených stuh uděláme mašle a ty připevníme tavnou pistolí libovolně na věnec a ozdobíme skořicí.
5. Další připravené dekorace můžeme libovolně vlepit tavnou pistolí na věnec.

Zhodnot'te sami, jak se nám povedl náš adventní věnec. Myslím, že je moc hezký a že je připravený k zapálení první adventní svíce 3. prosince 2023.

Přejeme vám tímto krásné prožití adventu a samotných Vánoc a mnoho dobrého v novém roce 2024.

Pěstování zdar!
Ella a Lucie

Literární dílna

Prosinec je čas čekání na příchod spasitele, na nový rok, ale také je dobrou vzpomínkou. Už jsou to tři roky, kdy v neděli na svátek Mikuláše opustil náš svět autor postavičky tygríka Péti, pan Pavel Drbohlav. Pavel Drbohlav patřil k velkým oporám Literární dílny a jeho texty si všichni mohou přečíst v knížkách, které DS vydal. Tygrík Petřík ale zůstal mezi námi. A to díky paní Iloně Bednářové, která se s ním občas setkává a o těchto setkáních podává ve svých textech zprávu. Tak tomu bude i v tomto vydání Hájku.

Ilona Bednářová – Čeho jsem v životě litovala (Non, rien de rien...)

Zase se dostavil adventní čas ve své plnické kráse. Dny jsou krátké, ráno je dlouho tma a odpoledne nás tma opět rychle navštíví. Moc ven na procházku se mně jít nechce a raději zůstávám a procházím se po chodbách našeho domova. Jak se pomalu sunu s chodítkem okolo krásně nazdobeného vánočního stromu, najednou na mě vykřikne ze špičky stromku spokojeně na vrcholku usazený tygrík Péťa: „Šťastné a ve zdraví prožité Vánoce!“ Já se zastavím a podívám se vzhůru za znějícím hlasem, už ho vidím, směje se na mě a mává tlapkou na pozdrav.

Také se usměju a zamávám též. A zvolám do té hůry: „Ahoj tygríku, dlouho jsem tě neviděla, stýskalo se mi po tobě, kde jsi byl?“

„Marodil jsem, ani nám, pohádkovým bytostem, se nový vir nevyhnul. Ale teď už jsem virus překonal a je mi dobře, a hned, jak je mi lépe, jsem se vydal za tebou, ani jsem moc nehledal a hned jsem tě uviděl a zavolal na tebe. Víím také o tobě, že v poslední době ti moc do psaní povídek nebylo, fantazie tě často opouštěla.“

„Ano, to máš, tygríku, pravdu.“

„Neboj se, já to tak nenechám, pomůžu ti určitě. Také víím, že nemůžeš najít slova do povídky s tématem „čeho jsem v životě litovala“. Hned teď se tě zeptám, jestli jsi litovala, že jsi začala ráda chodit do Literární dílny?“

„Ne, nikdy jsem toho nelitovala.“

„Tak vidíš, a máš hned odpověď. Žít se má přítomností, a zbytečně se netrápit. Jen tak se dá říct, ničeho nelituji!“

Panenka bohu milá – Ilona Bednářová

A zase se po dlouhém čase v Literární dílně opakovala velmi oblíbená aktivita. Naše vedoucí příjemného kroužku připravila kouzelné dřevěné šuplátko. Všichni, co do klubu chodíme déle, již víme, co nás bude čekat. Noví členové však ne. Naše milá vedoucí paní Tučková nás všechny vybídla, abychom si každý vybral jednu věc, ležící v tajemném šuplíčku. Já jsem záměrně nespíchal, s výběrem věci jsem vyčkávala co nejpozději a dívala jsem se bedlivě, co si kdo vytáhl za věc ze šuplíku. A že tam byly zajímavé věci, nejvíce se mně zalíbila váha do ruky, taková, co ji drží spravedlnost a oči má zavázané, bývá umístěna před soudem jako socha či je vymalována na obraze. Také jsem málem vykřikla, když si jedna nová členka vybrala tygříčka Petra, takže se mně neschoval a zase ožil.

Tenhle tygříček býval vybrán panem Drbohlavem, členem Literární dílny. Protože pan Drbohlav měl velkou spisovatelskou fantazii, nechal tygříka oživnout ve své povídce, kterou jsem si přečetla i já, moc se mi zalíbila a na povídku jsem navázala svou povídkou, kde jsem oživila tygříka ve své fantazii. Tuto moji povídku si přečetl pan Drbohlav a měl z toho velkou radost a prohlásil, že spolu napíšeme knihu. Bohužel k tomu nedošlo, zdraví pana Drbohlava se záhy zhoršilo a 6. prosince roku 2020 ráno usnul na věčnost.

Ale vraťme se do současnosti. A jejda! Všichni už si nějakou věc vybrali a teď tedy přišla řada na mě. Nahlédnu do šuplíčku i já – a najednou jsem ji tam uviděla! Ležela tam na zádíčkách, měla na sobě rozkošné šatičky a dívala se na mě a její očka říkala „mě si vezmi“. A tak jsem ji poslechla a vyndala ji ven ze šuplíčku. Držela jsem ji ve svých rukách a hned mě napadlo, jaké jí dám jméno? Moc dlouho jsem se nerozmýšlela. A hned jsem jí její jméno pošeptala. Souhlasila s vybraným jménem a slabě se na mě pousmála a tak jsem si dodala odvahy a v duchu jsem roztomilou Bohumilku poprosila, aby tam v nebičku v literární dílničce vyřídila vzpomínku panu Drbohlavovi ode mě, a že kdo ho znal a měl jej rád, na něj, ale i na další členy, kteří se také odebrali do nebeské literární dílny, rádi vzpomínáme. Panenka na mě mile mrkla očkama, pak kývla hlavičkou na souhlas, a pak se děly pohádkové věci. Panence rychle narostla blankytně modrá křídélka, na kterých se Bohumilka vznesla nade mne, zamávala na mě ručkama a jako střela vylétla oknem vzhůru k nebesům.

Dnes večer už vím, že vzkaz je vyřízen a že potěšil. Život tady na zemi poběží dál a literatura je nesmrtelná a to je dobře.

Reminiscenční místnost – Ilona Bednářová

O této místnosti již psali klienti dávno přede mnou, jejich texty byly vydány v našich knihách. Já jsem si četla tyto příběhy s nadšením. A nyní se píše rok 2023, je červen a jsou dlouhé dny. Tak jsem dostala chuť se připojit a také něco málo napsat o této hezké jizbičce. Kdo do ní vejde, určitě se zde v těchto prostorách cítí lépe, neřkuli nádherně.

Dnešek je opět toho dokladem. Chodím do této místnosti velice ráda i na jiné aktivity a dnes jsme měli skupinovou terapii s psychologem. Když jsme se po hodině terapie rozcházeli do svých pokojů, tak jedna klientka, Janinka, vyřkla tato slova: “ Když jsem šla na terapii, byla jsem jako zpráskaný pes, a odcházím s dobrou náladou a je mi dobře. “

Tak se tu cítíme pozitivně skoro všichni. Jsou tu předměty, které jsou již staré přes sto let. Čiší z nich plno energie. I já jsem se zde již několikrát nabíla. Máte-li zájem, přijďte se podívat. Aktivizační pracovníci vám pomohou se k nám dostat a můžete zde také začít tvořit svá vlastnoručně psaná dílka.

Křeslo houpací – Josef Kubart

Hou, hou, křeslo houpací,
hou, hou, klid mi navrací.
Víčka očí lehce svírám,
maminku si připomínám.

Hou, hou, v křesle houpacím,
hou, hou, k ní se navracím.
Vzpomínky mi hlavou letí,
to jsme byli ještě děti.

Hou, hou, křeslo houpací,
její náruč teplá, milá,
bezpečí mi zaručila,
než šla za prací.

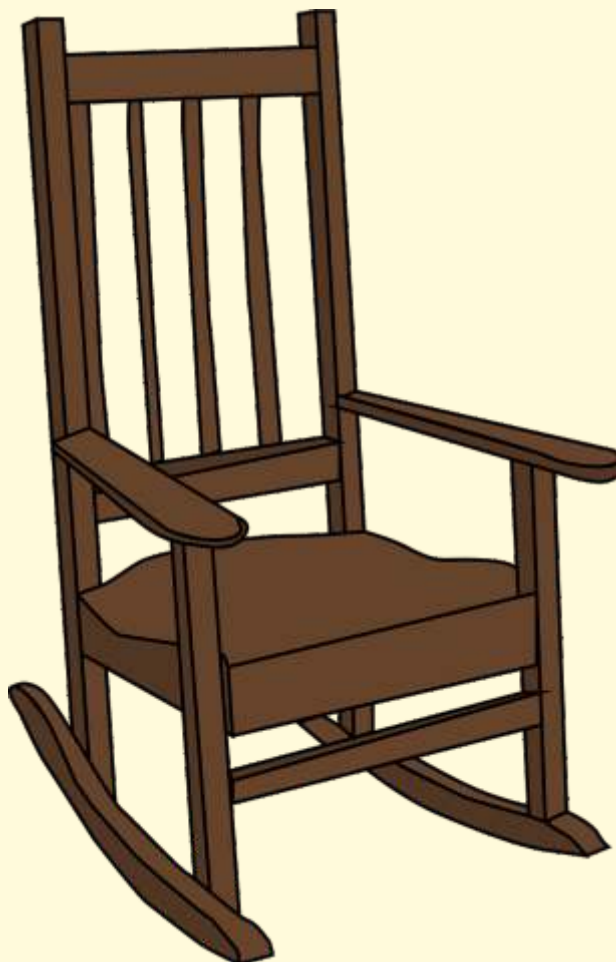
Hou, hou, v jejím objetí
rukou něžně pohladila,
do vlasů mě políbila,
byl jsem v zajetí.

Hou, hou, křeslo houpací
koníčka mi připomíná,
na zadní se Šemík vzpíná,
táta se vrací.

Hou, hou, každou chvíli na koleně,
Šemíka jsem jezdil denně!
Hou, hou, vždy padl únavou!
Hou, hou, křeslo za hlavou.

Hou, hou, křeslo houpací,
hou, hou, klid mi navrací.
Prohlubuje moje snění,
táta s mámou se mnou není.

Hou, hou, lehce držím opěradla,
na prsa mi hlava padla.
Hou, hou, křeslo houpací,
hou, hou, klid mi navrací.

Drazí přátelé,

začíná čas adventní. Do temnot našich dnů svítají červánky příchodu Ježíše Krista. Blíží se dny Vánoc, dny, kdy přichází na svět děťátko Boží dobroty, Boží lásky. Přichází naděje do lidského života. Přítomnost Ježíše Krista dává smysl a logiku lidským dějinám, smysl našemu životu. My lidé si toto období adventu připomínáme adventním věncem, kdy týden po týdnu rozžítáme svíčky, a uvědomujeme si, jak blízko je ten slavný příchod Ježíše Krista. Ale advent je také období, kdy lidé intenzivně uklízejí svá obydlí. Samozřejmě, je to důležité, ale ještě důležitější je naše vlastní příprava, příprava našeho nitra. Dát si do pořádku svou duši. Pokusit se narovnat všechny nabourané mezilidské vztahy. Odpustit těm, kteří nám třeba ublížili. V adventní době využijme každého momentu k odpuštění, ale také vyjděme vstříc dobrým vztahům s lidmi kolem nás, v naší blízkosti. Co nám v životě nejvíce ubližuje, co nám ničí zdraví? Určitě to je hněv, hněvat se na druhého nás zahlcuje a poškozuje naší pohodu, náš klid, harmonii našeho života. Přesto může být někdy tato cesta náročná a dlouhá, adventní cesta člověka od osobního zájmena Já k osobnímu zájmenu Ty, od sobectví, hněvu, k dobru, k lásce. Stejně dlouhá může být i cesta ke Kristu, k víře a naději. Možná, že někteří odpůrci Krista ani nevědí, kdy a jak, za jakých okolností, vznikl tento odmítavý postoj. Určitě někdo může mít oprávněný pocit, že mu nějaký křesťan, někdo v církvi v minulosti ublížil. Jsme jen lidé, lidé chybující, nikdo z nás není dokonalý. Nikdo z nás nemá žádné právo soudit druhé, ale máme právo odpouštět, být příjemný na druhé lidi. Vytvářet prostředí dobra a lásky, přinášet úsměv a pohodu do života kolem nás. Krásně nám to popisuje sv. František z Assisi ve své nádherné modlitbě: Pane, udělej ze mne nástroj svého pokoje, abych přinášel lásku, kde je nenávisť, odpuštění, kde je urážka, jednotu, kde je nesvornost, víru, kde je pochybnost, pravdu, kde je blud, naději, kde je zoufalství, radost, kde je smutek, světlo, kde je tma. - A kdy se na tuto cestu vydat, kdy začít? Určitě okamžitě, v této

v této chvíli, v tomto okamžiku. Platí důležitá zásada: buď začneš hned nebo nikdy, když to začneš odkládat na zítra. Čas utíká, čas se nezastaví, vůbec nevíme, co bude zítra, za týden, za měsíc... A tak s jistotou dobře prožitého adventu dojdeme až k té čtvrté svíci, která nám signalizuje: už je tady ten krásný den, den Narození Ježíše Krista. - Možná se ptáš, jakou záruku, jakou jistotu ti nabízí Bůh v tomto dítěti? Jen se trochu zamysli, kolik lidských jistot jsi už ve svém životě zakusil, které zklamaly. Ježíš je tady, Ježíš chce, abys ho přijal do svého života. Ježíš se narodil, aby nám ukázal, připravil, cestu do Božího království. Rozhodni se ve svém srdci, ve své mysli dobře. To přeji vám všem nerozhodným, ale i vám, kteří jste se již rozhodli pro Krista. Vám všem přeji radostné Vánoce.

Váš jáhen Pavel Urban

*Milí čtenáři,
v naší kapli jsme nedávno vytvořili pietní místo, které slouží ke vzpomínce na obyvatele, již nás opustili. Toto místo nabízí klidné prostředí pro osobní zastavení a zamyšlení.*

Na pietním místě je umístěna vzpomínková kniha, do které může každý z našich klientů, zaměstnanců a návštěvníků zapsat své osobní vzkazy těm, kteří nás opustili. Tato kniha se stává jakýmsi společným památníkem, kde se setkávají slova úcty, vděku a lásky.

Svou vzpomínku můžete vyjádřit také rozsvícením svíčky, které jsou v kapli k tomuto účelu přichystány. Svíčky jsou z bezpečnostních důvodů elektrické. Děkuje.

Rozloučili jsme se:

Bednář Antonín, Boháčová Danuše, Ciprová Hana, Janoušková Marie, Klosová Ljubov, PhDr., Ostašová Růžena, Procházková Blanka, Škornička Miroslav, Volfová Jindřiška.

1. Přečtěte si následujících 21 slov, poté je zkuste rozdělit do několika skupin, např. podle společných vlastností, použití, apod. a zároveň si je zkuste zapamatovat.

TYGR	VÁZA	PANDA
KOPRETINA	UBRUS	ŽIDLE
RUČNÍK	OCELOT	PUMA
UMYVADLO	KOALA	HEŘMÁNEK
JAGUÁR	HŘEBEN	GRIZZLY
SEDMIKRÁSKA	RTĚNKA	MÝDLO
KOPŘIVA	KOBEREC	ZRCADLO

2. Doplňte chybějící písmena ve slovech a odhalte tak ženská jména.

A _ D _ _ A	B _ R B O _ _
L _ U R _	C _ C _ _ I _
K _ R O L _ _ A	T _ M _ _ A
_ A _ Y L D _	U _ A N _
O _ _ A	D _ N I _ _ A
P _ V _ _ N _	N _ _ Á _ _ E

3. Vzpomeňte si na slova z prvního cvičení a zkuste jich co nejvíce zapsat.

4. Doplňte názvy pohádek/filmů, které můžeme o Vánocích sledovat v televizi:

_____ císař
 Princezna se _____
 Honza málem _____
 Byl _____ jeden _____
 _____ jsou na draka
 Jak se _____ princezny
 Pyšná _____
 _____ a večernice
 _____ smutná _____
 Lotrando a _____
 Tři _____ pro _____
 Z _____ štěstí
 S _____ nejsou _____
 Anděl _____

5. Napište co nejvíce slov/pojmů dle následujících kategorií:

- vánoční cukroví
- zimní sporty
- červené ovoce

6. Klaudie vstala ráno ve tři čtvrtě na sedm. Spala devět a půl hodiny. V kolik hodin šla večer spát?

VÝSLEDKY:
 1. NAPŘ.: Kočkovité šelmy – tygr, jaguár, ocelot, puma. Medvědovití – koala, grizzly, panda.
 Předměty z koupelny – ručník, umyvadlo, rtěnka, hřeben, zrcadlo, mydlo.
 Rostliny – kopretina, kopřiva, sedmikráska, heřmánek.
 Předměty z pokoje – váza, ubrus, koberec, židle.
 2. Andrea, Laura, Karolína, Matylda, Olga, Pavlína, Barbora, Cecilie, Tamara, Zuzana, Daniela, Natálie.
 3. Tygr, kopretina, váza, ručník, umyvadlo, jaguár, sedmikráska, kopřiva, ubrus, ocelot, koala, hřeben, rtěnka, koberec, panda, židle, puma, heřmánek, grizzly, mydlo, zrcadlo.
 4. Pekařův císař, Princezna se zlatou hvězdou, Honza málem králem, Byl jednou jeden král, Princové jsou na draka, Jak se budi princezny, Pyšná princezna, Princ a večernice, Sileně smutná princezna, Lotrando a Zubejda, Tři orlišky pro Popelku, Z pekla štěstí, S čerty nejsou žerty, Anděl Páně.
 6. Klaudie šla spát ve čtvrt na deset.

Proč znovu objevit tuřín, mangold nebo špaldu?

Mangold, tuřín nebo kdoule... Že jste o nich jen slyšeli, ale ani nevíte, jak vypadají, natož chutnají? Máme pro vás hned několik důvodů, proč byste se po nich měli poohlédnout!

Tuřín

Zdravý, chutný a levný – takový je tuřín. Chutí připomíná kedluben. Je skvělý pro vysoký obsah vitaminů A a C, vápníku, draslíku a vlákniny. Je dobře stravitelný, působí hojivě a prospívá zažívacímu ústrojí, je vhodný proti osteoporóze nebo při léčbě zlomenin. Obsahuje silné antioxidanty s protirakovinnými účinky. V kuchyni ho můžete spotřebovat celý: listy připravte jako špenát, bulvy můžete jíst syrové, nastrohané do salátů, použít do polévky, do směsi s masem, ale klidně i jako hranolky, zapečené, připravené jako zelí... Lze je i nakládat nakyselo.

Mangold

Mangold se podobá špenátu a je příbuzný s řepou. Mladé křehké listy se hodí do salátů, čepele listů zpracujete na špenát a silné stonky můžete dusit nebo vařit a užívají se i jako alternativa chřestu. Mangold obsahuje sodík, draslík a vitaminy A, D a skupiny B. Pomůže vám udržet zdravé zuby, nehty, kosti a pokožku.

Kdoule

Kdouloň je stromek nebo keř, ale i velký rozložitý strom. Našli byste ji v obyčejné zahradě, stejně jako v zámecké či klášterní – pěstuje se u nás od středověku. Plody kdoule se podobají jablku či hrušce a v syrovém stavu jsou nepoživatelné. Pro svou citrusově-vanilkovou vůni se dávaly do šatníků a prádelníků jako vonítka. Kdoule mají vůni i chuť dávných časů.

Pohanka

Pohanka je přirozeně bezlepková, takže se hodí pro celiaky. Koupíte ji jako krupky, lámanku nebo mouku. Obsahuje cenné látky – hlavně zinek, železo, fosfor, měď, mangan, draslík či vitaminy B1, B2 a E, niacin a rutin. Díky nim pohanka chrání srdce, snižuje riziko mrtvice, uklidňuje trávení, pomáhá udržet zdravá játra a mírní problémy s křečovými žilami. Pohanku stačí zalít vroucí vodou a nechat nabobtnat. Vařit ji lze také, ale přijdete o část cenných látek. Upravuje se na sladko i na slano.

Jáhly

Jáhly jsou vyloupaná semena prosa, jsou dobře stravitelná a bez lepku. Obsahují velké množství minerálů, jako jsou draslík, hořčík, fosfor, železo a mnoho dalších. Dále obsahují vitamin skupiny B a vlákninu. Tradiční čínská medicína je řadí mezi potraviny, které zahřívají, a naše prababičky využívaly odvar z neloupaného prosa k očištění organismu a k vyvolání pocení. Před vařením jáhly propláchněte horkou vodou, zbavíte je tak hořkosti. I jáhly lze upravit jako sladké či slané jídlo. Asi nejznámější je jahelník, ale vyzkoušet lze i jáhlové šišky s perníkem anebo jáhly s křupavou slaninou.

Zdroj: www.prozeny.cz

Termíny stravovací komise

6.12., 20.12., 3.1.2024, 17.1.2024, 31.1.2024 – při případné změně budeme včas informovat.

Eduard Bass – Malíř Kordofán

Můj přítel malíř Kordofán nebyl nikdy tak spokojen s veřejnou správou jako onoho dne, kdy se v novinách dočetl, že také dvacetikoruny jest považovati za drobné. „To je konečně rozumný názor,“ prohlásil tehdy u Zlatého tygra uznale, „taková dvacetikoruna nestojí opravdu za to, aby se o ní mezi přáteli mluvilo.“ Po pravdě se sám docela podle této zásady neřídil. Pokud šlo o něho, Kordofán to byl, který zpravidla zavedl řeč na dvacetikorunu; ale sotva ji na vás vymámil, výjimka potvrdila pravidlo a Kordofán si nepřál, aby se pak na tuto maličkost vzpomínalo.

Založil na dvacetikoruně celou svou veselou existenci. Jako malíř, zpěvák, improvizátor, kytarista, tanečník, recitátor, lehký atlet, pingpongista, vodák, plavec, rybář, šachista, fotograf, znalec rádia, kuchař, pijan a spolujezdec na čemkoli měl tisíce přátel a známých, mezi nimiž mu nebylo za těžko najít denně tři, čtyři, pět mužů s přebytkem dvacetikorunou, o níž pak, jakmile se setkání skončilo, bylo zbytečno mluvit.

Malíř Kordofán byl člověk osobně navýsost skromný, rád přijal pozvání i na hubený oběd, a zasedlo-li se večer k pití, nikdy se nehnul k placení dřív, dokud nezjistil, že to opravdu nikdo za něho nezaplatil. Při tomto rozšafném způsobu života se mu dařilo dokonce i ukládat přebytky dvacetikorun na zlé časy, takže mohl považovat svou existenci za zajištěnou. Z druhé strany to zase jeho přátelé přijímali už jako životní normu, jako jakýsi druh sociálního zdanění, jako desátek, jako velkoměstskou koblinu a rokovinu: potkáš Kordofána a odevzdáš mu dvacet korun. Jen ti, kteří měli své pražské stezičky vyšlapány ve stejných směrech jako on, bručivali na tuto povinnost a na sociální řád, který nedospěl k tomu, aby vydržování malíře Kordofána rozvrhl na širší obec poplatníků.

Kordofán sám to uznával a na svou omluvu ujišťoval, že se snaží každý den chodit jinudy, aby spravedlivě postihl všechny své přátele. Potvrdili pak přemnozí, že se jim Kordofán vynořil na místech někdy zcela netušených, v Panorámě na Petříně například, nebo ve vinohradském Viváriu. O jeho dobré vůli nemohlo být tedy pochybností; a o smyslu pro pořádek svědčilo, že nároky jeho byly pevné a neměnné. Setkání s ním stálo 20 K. Byla to prostě taxa.

Proto bylo výjimkou takměř historickou, když mě jednoho dne přepadl s požadavkem u něho zcela neslýchaným: potřeboval tentokrát celých padesát korun. Nevím už, jaký krutý důvod ho k tomu doháněl, zda uhlí, či domácí nebo exekutor. Nikdy jsem jeho důvodům nevěnoval pozornost, ač si ji pro svou důvtipnou rozmanitost zasloužily. Povšiml jsem si jen jeho naléhavého ujištění, že aspoň těch třicet korun, jimiž překročil taxu, považuje za mimořádně čestný závazek, jež vyrovná při první příležitosti. Upřímně řečeno, zamrzelo mne to, a když jsem se pak rozloučil jednak s ním, jednak s padesátikorunou, zbyla ve mně jakási hořkost, že je dovoleno takové nenadálé zvyšování poplatnosti, když se hladina platů a mezd nikterak nepohnula, a že zrovna já jsem ten hejl, který si nenadálou z vůli Kordofánovu odskákal. Také jsem po různých úvahách dospěl k rozhodnutí, že to nenechám jen tak a že při té slíbené první příležitosti budu hájit svůj nárok, už ze solidarity k širé obci přátel a známých malíře Kordofána.

Na tu příležitost bylo mi tehdy čekati několik měsíců. Jednou konečně jsme se setkali. Bylo to ve větší společnosti, tak na třicet nás mohlo být. Malíř Kordofán oplýval roztomilostí a bujarými nápady, takže každý se v dobré náladě připravoval na chvíli, kdy bude mu nenápadně vyklopiti povinnou dvacetikorunu. Jen já si pro ten okamžik schovával svůj tajný trumf. Několik přátel postřehlo, oč nakonec půjde, a vytratilo se po anglicku, k nemalému pohoršení Kordofánovu. Zbylo nás přesně dvacet, když shledal, že ubývání spolustolovníků začíná být příliš nebezpečné. Přesl tedy hned k akci. Náhoda tomu chtěla, že první, k němuž přisedl, byl jsem já – „Příteli...“ spustil, ale podívav se mi oddaně do očí, shledal v nich patrně cosi jako advokátskou upomínku. Musím přiznat, že jeho paměť a vůbec bystrost ducha nikterak předchozím kvasem neutrpěla. S podivuhodnou duchapřítomností zůstal po pomlčce věrně témuž vroucímu tónu, kterým začal.

„Příteli... drahý, nejdražší příteli... nikdy ti nezapomenu, cos pro mne posledně udělal. Dal jsem ti slovo a uvidíš, že mu po chvílce dostojím. Jen ještě okamžiček můj strpení – Kordofán ví, co je to čest!“

Stisknův mi obě ruce, potřásl jimi a podíval se na mne téměř v slzách. Načež vstal a požádal prvního náhodného souseda, aby s ním na minutku vyšel ven. Pak vyzval druhého, třetího... muž za mužem se vytráceli jako do zpovědnice. Pak už je přestal zvat ven, k desátému či jedenáctému si přisedl.

Pilo se mezitím dál, zábava byla už docela hlučná, zpěvu a smíchu plno, zapomínali jsme, co dělá Kordofán. Všiml jsem si ho až asi za hodinu, když zase usedl v mé blízkosti a začal hučet do mého souseda po levici. Hodina už tak pokročila, že ani si příliš nedával pozor na šepot, a já tedy zřetelně slyšel

aspoň úryvky. „... můžeš se ho zeptat, sedí tu vedle tebe... padesát korun mně půjčil, je to znamenitý chlapec... ale teď je s ním zle, já myslím, že ho vyhodili z místa nebo prohrál žalobu na alimenty nebo takového něco, zkrátka já mu musím těch padesát korun dnes vrátit, jinak je to s ním zoufalé...“ Zahlédl jsem u souseda pohyb ramenem, jak vytahuje tašku, aby Kordofánovi odevzdal padesát korun na mou záchranu. Chtěl jsem tomu uniknout, zvedl jsem se opatrně, kývl na číšníka, že zaplatím v šatně, a zmizel jsem od stolu. Ale než jsem se oblékl, Kordofán už byl za mnou a objal mne oběma rukama.

„Příteli, drahý, nejdražší příteli... slovo dělá muže. Pomohls' mi a hle, já půjčené vracím. Dals' mi tehdy padesát korun, ale dvacet byl bys dal beze všeho, zbývá tedy třicet. Dnes bys mi jistě byl neodepřel také svou přátelskou podporu, že ano, to máme druhých dvacet korun, takže zbývá deset, které ti tuto podle svého slibu vracím. Pořádek je pořádek.“

„Kordofáne,“ zvolal jsem, „upřímně řečeno, kolik jsi na tom vydělal?“

„Devět set devadesát korun,“ odpověděl prostě, „dvacetkrát po padesáti bez těchhle desíti. Byl to krásný večer. Nazdar.“

Cestou domů teprve se mi rozleželo, že to všechno bylo vykoupeno dvaceterou pomluvou mého života do uší dvaceti různých lidí. Nepochyboval jsem ani chvíli, že fantazie Kordofánova si vymyslela nejméně dvacet malérů, které mne domněle potkaly. A řekl jsem si: Dobře ti tak.

Proč jsi se chtěl vzpírat sudbě. Proč jsi chtěl zvrátit výsostné zařízení, kterým je malíř Kordofán.

Nejhorší však na tom bylo, že se tehdy Kordofán namlsal a začal opouštět zásadu drobných. Přátelé si začali naříkat, že od toho dne je zatěžuje padesátikorunami. Pravda, dalo se s ním smlouvat, že vzal i třicet, ale tím vším byl prvotní pořádek porušen. A tehdy jsem, zas jménem všech spolutrpicích, vešel pošetile v druhý souboj s Kordofánem. Seděli jsme téměř mezi samými malíři, když na mne zaútočil o padesát korun.

„Kordofáne,“ odpověděl jsem mu, „nejde mi o těch padesát korun, ale o mravní závazky. Dávám ti tuto celou stokorunu, ale s podmínkou, pro niž jsou svědci všichni přátelé kolem. Tato stokoruna bude putovní. Zakládám ji jako věčnou výpůjčku pro všechny naše potřebné přátele. Tys první její uživatel. Za čtvrt roku máš povinnost, mravní povinnost, odevzdat ji malíři, kterému nejvíce přijde vhod. A ten po čtvrtroce učiní stejně. A tak dále...“

„Řetěz na věky věkův!“ vykřikl Kordofán. „Báječná myšlenka! Jedinečný nápad! Celé generace malířů budou ti, příteli, žehnat!“

Oslavilo se to mecenášské gesto znamenitě. Od těch dob jsem už o putovní stokoruně neslyšel. Po roce jsem se setkal s Kordofánem.

„Kordofáne,“ povídal jsem mu, „ty jsi myslím docela mizerný chlap. Převzal jsi nejvyšší mravní závazek solidarity...“

„Počkej, příteli, mýlíš se,“ přerušil mě Kordofán. „Stokoruna jestvuje a mravní závazek taky. Ale ať dělám, co dělám, po každém čtvrtroce ti shledám, že nenajdu malíře, který by více té stokoruny potřeboval než já sám. A proto zcela ve smyslu darovacího statutu ji každý kvartál odevzdám zase sobě. Ujišťuji tě, že tvá nadace je tak v nejlepších rukou. V tak dobrých, že by bylo záhodno, abys k té první stokoruně připojil nyní druhou.“

Vysvětlivky

Koblina neboli rokovina byla feudální povinnost přifařených a přiškolených osadníků řeckokatolické církve v Podkarpatské Rusi a na Slovensku odvádět farářům, kantorům a učitelům určitou dávku z vlastní roční sklizně. Koblina zpravidla spočívala v naturáliích, rokovina v úkonech. Udržela se až do roku 1920, kdy byla zrušena zákonem ze dne 14. dubna 1920 č. 290/1920 Sb. z. a n., „o zrušení koblíny a rokoviny a jiných povinností v Podkarpatské Rusi a na Slovensku“.

Panoráma na Petříně ani Vivárium v Havlíčkových sadech už neexistují, byly nahrazeny jinými atrakcemi.

Výbor povídek Eduarda Basse vydala Městská knihovna v Praze roku 2017.

Drážďany

Drážďany, původně Drežďany od praslovanského slova drezga: „les, houština“ jsou zemské hlavní město (Landeshauptstadt) Svobodného státu Sasko. Město, v němž žije přibližně 563 tisíc obyvatel, disponuje postavením městského okresu (Kreisfreie Stadt). Drážďany jsou druhým největším městem Saska po Lipsku a sídlí zde státní vláda, zemský sněm a další úřady. Kromě toho jsou zde soustředěny četné saské vzdělávací a kulturní instituce, mezi nimi Technická univerzita v Drážďanech, Vysoká škola techniky a ekonomie, Vysoká škola výtvarných umění a Vysoká hudební škola Carla Marii von Webera. Město na Labi je dopravním uzlem a hospodářským centrem stejnojmenné metropolitní oblasti, v níž žije na 750 000 obyvatel. Jedná se o jeden z ekonomicky nejdynamičtějších regionů Německa, v němž hrají klíčovou roli inovace. Mezinárodně známé jsou Drážďany četnými stavebními památkami, jako je barokní Zwinger, významnými muzei, jako je Galerie starých mistrů, a slavnými hudebními tělesy, např. Sächsische Staatskapelle Dresden nebo chlapecký sbor Dresdner Kreuzchor. Drážďanské Staré město, zničené bombardováním, bylo z části rekonstruováno a poskytuje tak svědectví o různých architektonických epochách. Vedle Zwingeru je to např. Frauenkirche na náměstí Neumarkt, Semperova opera, Katedrála Nejsvětější Trojice (Hofkirche) a Rezidenční zámek, sídlo saských kurfiřtů a králů. Drážďanský Striezelmarkt, založený v roce 1434, je jedním z nejstarších a nejznámějších vánočních trhů v Německu. Drážďany, nazývané také „Florence na Labi“, což původně souviselo především s uměleckými sbírkami, se vyznačují jak barokní a středomořsky stylizovanou architekturou, tak i malebnou a klimaticky příznivou polohou v údolí Labe.

Z denního stacionáře

Václav Veselý - Výprava po Norsku

10. část

Asi po dvaceti minutách se vrátily děti s Martou a byly poněkud rozmrzelé. Co se asi stalo? Atrakce se údajně nekonala. Proč asi? Protože Nemo nebyl ve svém akváriu. Museli jsme se s Vandou začít smát, až jsme se za břicho popadali. Teprve, když jsme všem ukázali na kameře, co jsme viděli a hlavně zadarmo, tak vše pochopily. Společně jsme prošli opuštěnou pevnost a zjistili jsme, že ani ze zdejšího břehu není vidět vytoužený oceán. Děti si moc přály vidět otevřené moře, a proto jsme se museli dostat na jeden z posledních ostrovů, které lemovaly místní pobřeží. Na mapě jsem našel cestu. Nejprve jsme museli použít podmořský tunel. Další spojení mezi ostrovy bylo již zajištěno mosty. Podmořským tunelem, který dosahuje hloubky 150 metrů pod hladinou moře, se dostáváme na ostrov Giske. Je to zatím jediná placená záležitost v rámci silniční dopravy. Na další ostrov se dostáváme přes most. Přejíždíme ostrov až na jeho konec, kde se před námi otevřel konečně pohled na nekonečnou modrou hladinu Atlantického oceánu. Přesto, že teploměr ukazuje asi 15 °C a teplota vody je na hranici 10 °C, neváhají děti skočit do plavek a ponořit se do burácejících vln. Tato akce se však neobešla bez značného vřskotu, který musel být slyšet široko daleko. My starší jsme pouze smočili unavené nohy. Procházel jsem se podél břehu, a tak mne napadlo přebrodit se na malý skalnatý ostrůvek asi 20 metrů od břehu. Zajímalo mne, jací živočichové tam asi žijí. Kromě škeblí, které byly přisáté ke kamenům, se zde prohánělo také pár krabů. Podařilo se mi jednoho chytit, přestože byl velký jako mé dvě dlaně, udržel jsem ho tak, aby mne svými klepety nemohl chytit. Šel jsem jej ukázat Martě a dětem. Chvilí si jej prohlížely, ale chvilka nepozornosti, krab se jim vysmekl z ruky a spadl do vody. Už jsme ho nechtyli. Celé promrzlé vylezly děti asi po patnácti minutách z vody. Osušily se, snědly svačinu, a tak jsme se mohli konečně vydat na zpáteční cestu na pevninu. Zatím co se děti posilňovaly houskou s máslem a sýrem, pozoroval jsem dalekohledem sousední ostrov, z něhož startovala letadla. Muselo tam být letiště, protože na pevnině byly okolo města samé hory. Vracíme se zpět do Ålesundu a po silnici E136 jedeme dále do Åndalsnes. Projíždíme údolím, které je lemováno rozeklanými skalami. Míjíme dnes již nepřístupnou Cestu trollů a hledáme, kde bychom dnes složili hlavu. Prvních pár kempů je buď drahých, nebo neosobních. Nakonec nacházíme pár skromných chatek na samotě u Romsdalenu, které patří staršímu muži. Jsme za celý den dost

unaveni. Chystáme rychlou večeři a po nutné hygieně uleháme na tvrdé palandy. Ani nám nevadí, že kvůli tvrdým matracím cítíme všechny kosti, hlavně, že můžeme po celodenní cestě natáhnout svá unavená těla do vodorovné polohy.

Ráno nás probudilo sluníčko, které se prodralo přes zatažené závěsy. Škoda promarnit tento pro nás poslední den na norském území. Vstáváme, krátká ranní rozcvička nám rozproudila krev v žilách a chladná sprcha nám vlila novou energii do žil. Tentokrát jsme opravdu bydleli v přírodě. Na desítky kilometrů od nás nebyla živá duše ani vesnice. Nad chatkou vedla železniční trať a asi 150 metrů pod

chatkou vedla hlavní silnice E136. A v hlubokém zářezu pod ní duněly přeje řeky Lågen. Každý z nás si prošel, co jej zajímalo. Přepadla nás trochu nostalgie z toho, že tato krásná dovolená končí. Sedím na skalisku nad hučícím vodopádem a promítám si celý pobyt v této krásné zemi, plné hor, vodopádů, tunelů a hlavně přátelských a milých lidí. Nemáme však času nazbyt, a proto jedeme do Osla, odkud nám v 19.00 odjíždí trajekt do dánského Frederikshavnu. Máme ještě čtyři hodiny do odplutí. Přesně čas se trochu projít po Oslu, hlavním městě Norska. V 19.00 jsme již v přístavu a asi za 5 minut najíždíme do velkého břicha lodi. Jdeme na třetí palubu, kde máme připravenou kajutu. Mysleli jsme, že si trochu odpočineme, ale noc dopadla úplně jinak, než jsme si přáli. Nějaká parta mladých lidí celou noc něco slavila. Byl to takový hlahol, že jsme se vůbec nevyspali. Ve 4.00 hod přistáváme v dánském Frederikshavnu. Nikde se nezdržujeme, nasedáme do auta a jedeme nepřetržitě až do Prahy.

Na závěr je nutné říci, že jsme se všichni vrátili zdraví a nesmírně šťastní, že se dovolená na severu Evropy tak vydařila. Potvrdilo se, že Norové jsou příjemní, ochotní a obětaví lidé. Když je někde v přírodě potkáte, pozdraví vás svým obvyklým HEJ, zeptají se, kam jdete, a povědí vám, co vás na cestě čeká. Milují svou zem a také se o ni patřičně starají. Norsko není členem Evropské unie, přesto je zapojeno do vícečetných evropských integračních struktur. Dokonce bylo jedním ze zakládajících členů Evropského sdružení volného obchodu, díky němuž se stalo v roce 1994 součástí Evropského hospodářského prostoru. V roce 1996 společně s Islandem přistoupilo k Schengenské dohodě.

Během dovolené jsme najeli 5500 km. Poznali jsme norskou přírodu, která nás přímo uchvátila, a to zejména norské pobřeží. Zajímavá byla i norská infrastruktura. Výborná kvalita silnic a tunelů, které pomáhají nahradit staré silnice, vedoucí nebezpečným pohořím zejména v zimních měsících. Norsko mně pomohlo uvědomit si, že i s nevyléčitelnou nemocí, jakou je Parkinson, se dá vykonat takového dobrodružství. Člověk musí jen chtít a mít okolo sebe ty správné lidi.

PROSINCOVÁ VÝROČÍ

24.12.1818 zazněla v Oberndorfu u Salcburku poprvé píseň Tichá noc. Dnes je tato píseň známá po celém světě, byla přeložena do více než 200 jazyků. Text napsal tamní kněz Joseph Mohr a místní učitel Franz Xaver Gruber, který si v kostele přivydělával jako varhaník, je autorem hudby. Píseň poprvé zazněla na Štědrý den na půlnoční mši. Kostel, kde měla svou premiéru, už neexistuje. Na jeho místě je ale památná kaple, k níž putuje každým rokem kolem 6 tisíc lidí, aby si píseň zazpívali na místě. Každý ve své mateřštině. Do češtiny byla píseň přeložena několikrát, jeden z nejkrásnějších překladů vytvořil Václav Renč: „Tichá noc, přesvatá noc. V spánku svém dýchá zem, půlnoc odbila, město šlo spát...“

22.12.1878 byl otevřen Palackého most. Tento silniční most přes Vltavu v Praze vznikl v letech 1876–1878 podle projektu Bedřicha Münzbergera a Josefa Reitera pro zpřístupnění rychle rozvíjejícího se průmyslového Smíchova. Nyní je to na území Prahy třetí nejstarší dochovaný most přes Vltavu, šestý ve směru jejího toku a z toho první, po němž je vedena tramvajová trať.

16.12.1893 byla v Carnegie Hall v New Yorku poprvé uvedena Symfonie č. 9 Antonína Dvořáka. Symfonie č. 9 e moll, op. 95 s podtitulem „Z Nového světa“ je poslední symfonií Antonína Dvořáka a nejvýznamnější autorovo dílo tohoto druhu. Vznikla v době skladatelova pobytu ve USA, tehdy často nazývaných „Nový svět“. Dvořák zde působil v letech 1892–1895 jako ředitel newyorské konzervatoře. Základní skladatelovou inspirací k ní byla jak atmosféra bouřlivě se rozvíjející země a jejího hektického způsobu života, tak pocity, které načerpal během svých pobytů na americkém venkově, který pravidelně navštěvoval, ale i nostalgická touha po českém domově. Symfonii si objednal symfonický orchestr New York Philharmonic. Premiéru v Carnegie Hall dirigoval maďarský imigrant Anton Seidl. Provedení symfonie v New Yorku mělo obrovský úspěch, po každé větě publikum tleskalo a Dvořák se musel pokaždé klanět. Skladba je řazena k nejlepším dílům světové symfonické tvorby všech dob. Neil Armstrong vzal její nahrávku na Měsíc, když tam v roce 1969 poprvé přistála kosmická loď Apollo 11.

18.12.1918 vydána první československá známka a založeno Poštovní muzeum v Praze. Prvních deset let bylo věnováno sběratelské činnosti. Roku 1928 byla otevřena první expozice v přízemí Karolina, prostory patřící Karlově univerzitě byly však pro muzeum nedostatečné. Muzeum se stěhovalo několikrát, v Praze sídlí od konce 80. let 20. století v zrestaurovaných prostorách Vávrova mlýna na adrese Nové mlýny 2, Praha 1. Část sbírek je od 70. let minulého století umístěna také v budově opatství bývalého cisterciáckého kláštera Ve Vyšším Brodě, kde je expozice dějin poštovníctví. Muzeum se zabývá studiem dějin a vývoje spojů na území České republiky (dříve celého Československa). Odborně a soustavně sbírá, ošetřuje a uschovává doklady o historickém vývoji poštovníctví, známkové tvorby, telekomunikací a radiokomunikací. V muzeu mohou návštěvníci vidět stálou expozici poštovních známek nejen z našich zemí, ale také vzácné a zajímavé filatelistické materiály ze zahraničí. Konají se zde příležitostné výstavy zaměřené na určitá období či oblasti poštovníctví a filatelie.

30.12.1938 se v brněnském Národním divadle konala světová premiéra baletu Romeo a Julie Sergeje Prokofjeva v choreografii šéfa baletu Ivo Váni Psoty. Choreograf a baletní mistr Ivo Váňa Psota byl tehdy mezinárodně uznávanou hvězdou baletní scény. Prokofjevova díla se ujal poté, kdy ho odmítlo leningradské Kirovovo divadlo i moskevský Bolšoj těatr. Choreograficky tak připravil titul, který je dodnes ozdobou baletních scén po celé zeměkouli.

12.12.1943 uzavřelo Československo v Moskvě spojeneckou smlouvu se Sovětským svazem. Československo-sovětských smluv bylo v historii Československa uzavřeno více. Dohoda z prosince 1943 navazovala na smlouvu anglicko-sovětskou z roku 1942 a týkala se vzájemné pomoci ve válce proti Německu i po válce. Smlouva také obsahovala položku o „nevměšování se do vnitřních záležitostí druhého státu“, byla uzavřena na 20 let a roku 1963 byla prodloužena. Jmenovala se Smlouva o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci mezi Československem a Svazem sovětských socialistických republik. Za války byla ještě uzavřena smlouva 8. května 1944 o spolupráci mezi československými a sovětskými orgány na osvobozeném území. Cíle těchto dohod zpečetila po sovětské okupaci v roce 1968 říjnová smlouva o dočasném pobytu vojsk a následně „Smlouva

o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci mezi Československou socialistickou republikou a Svazem sovětských socialistických republik“ z roku 1970.

9.12.1958 měla v Divadle Na zábradlí premiéru divadelní hra Kdyby tisíc klarinetů.

Kdyby tisíc klarinetů je divadelní hra prokládaná písničkami, jejíž první verzi s podtitulem „Ieporelo o 36 obrazech“ napsal Jiří Suchý. Spoluautorem byl Ivan Vyskočil, který napsal repliky postav, které sám hrál. Bylo to první představení nově vzniklého Divadla Na zábradlí. Stejnojmenný film měl premiéru v roce 1965.

20.12.1978 ve Stockholmu vznikla z iniciativy Františka Janoucha Nadace Charty 77. František Janouch, který po srpnové okupaci Československa působil ve Švédsku, převzal v zastoupení švédskou kulturní cenu Monismanien, udělenou hnutí Charta 77. Publicitu, kterou Charta v této souvislosti ve Švédsku získala, využil František Janouch k výzvě k finanční podpoře pronásledovaných chartistů. Výzva měla celosvětový ohlas, tuto iniciativu zaštitily takové osobnosti kulturního, vědeckého a společenského života jako americký spisovatel a dramatik Arthur Miller, Per Wästberg (předseda mezinárodního PEN klubu), profesor Giacomo Morpurgo z Janova, Lars Persson (šéfredaktor největších švédských novin Expressen), Kenne Fant (ředitel švédského filmového průmyslu), Petr Larsson (organizační tajemník levicové organizace Folket i Bild) a další. V prosinci 1989 byla činnost Nadace přenesena do Prahy, vznikly její regionální výbory v Praze, Brně a Bratislavě a po rozdělení Československa se rozdělila i Nadace na českou Nadaci Charty 77 a slovenskou Nadáciu Charty 77. Česká Nadace Charty 77 předává významná ocenění za zásluhy v literatuře a na poli lidských práv. Zaštiťuje řadu projektů. Vedle veřejné sbírky Konto Bariéry, to je např. projekt SenSen (Senzační Senioři) nebo Národní Kronika.

11.12.1973 – V Praze byla podepsána Smlouva o vzájemných vztazích mezi ČSSR a NSR. Nejvýznamnějším bodem jejího obsahu bylo uznání Mnichovské dohody z roku 1938 za neplatnou. Smlouva přispěla alespoň k částečnému zlepšení vztahů obou států, byly obnoveny diplomatické styky.

24.12.1978 měl premiéru film Marie Poledňákové Jak dostat tatínka do polepšovny. Rodinná komedie vznikla jako televizní film, scénář si napsala Marie Poledňáková sama. Hlavní role vytvořili Jana Preissová, Tomáš Holý a František Němec. Jde o volné pokračování televizní komedie Jak vytrhnout velrybě stoličku. K natočení filmu Marii Poledňákovou inspirovali sami herci, když ke konci natáčení filmu Jak vytrhnout velrybě stoličku (1977) začali fabulovat, jak by se osudy postav mohly dále vyvíjet.

8. – 9.12.1988 byl na oficiální návštěvě Československa francouzský prezident François Mitterrand. Při oficiálním jednání s Gustávem Husákem, Ladislavem Adamcem a Miloušem Jakešem naznačil, že v Československu je velký prostor ke zlepšování lidských práv. Poté se 9. prosince na tzv. snídani disidentů setkal na francouzském velvyslanectví se zástupci Charty 77 Václavem Havlem, Petrem Uhlem, Jiřím Dienstbierem, Milošem Hájkem, Václavem Malým, Karlem Srpem, Ladislavem Lisem a Rudolfem Battěkem a dalšími. Projednával s nimi zejména otázku dalších možností rozvoje lidských práv a hrozby vzniku konzervativního uskupení NDR, ČSSR a Rumunska vystupujícím proti politice přestavby v SSSR. Snídaně Mitterranda s disidenty podpořila československou opozici proti komunistickému režimu a přispěla k sametové revoluci v roce 1989. Někdejší Mitterrandův tajemník řekl, že akce z roku 1988 byla něčím výjimečným a vycházela z tehdejšího geopolitického kontextu, kdy začínal oslabovat sovětský blok. Snídaně předznamenala opoziční manifestaci následujícího dne, která byla první svého druhu od šedesátých let.

10.12.1988 se na Škroupově náměstí v Praze 3 se uskutečnila první povolená opoziční demonstrace uspořádaná v rámci oslav Dne lidských práv. Na demonstraci, na kterou přišly asi tři tisíce lidí, vystoupil Václav Havel a další představitelé Charty 77 i jiných opozičních iniciativ. Hymnu na shromáždění zazpívala Marta Kubišová. Minutou ticha vzpomněli účastníci demonstrace obětí zemětřesení v Arménii a odhlasovali rezoluci za propuštění politických vězňů.

INFORMACE Z DOMOVA

Další stravovací komise budou: **6.12., 20.12., 3. 1., 17. 1., 31. 1.**
O schvalování nového jídelníčku budou členové stravovací komise předem informováni.

YSTOUPENÍ MŠ DRABÍKOVÉ 12. 12. v 10:00
– Milá návštěva a představení dětí ze školky.

Multisenzorická místnost A0
Připomínáme, že na odd. A0 je k dispozici multisenzorická místnost, která slouží k relaxaci a setkávání klientů. Místnost je odemčená a můžete ji kdykoli navštívit.

V průběhu zimy bude v pondělí odpolední program na sále.

DINO SCHOOLS PRAGUE 8. 12. v 9:30 –
Zveme vás na krátké vystoupení dětí z jazykové školy Dino Schools.

Schůzka důvěrníků s vedením domova se uskuteční **ve středu 6. 12. 2023 od 10:00** v sále.

VIRTUÁLNÍ VÝLETY PO KRÁSÁCH NAŠÍ VLASTI I SVĚTA

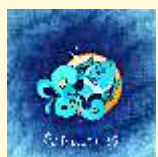
Do našich 3D brýlí jsme nahráli nový obsah, který je v češtině. Nechte se provést po Pompejích, Florencii, ale i Brně nebo Bratislavě. Neváhejte oslovit svého aktivizačního pracovníka. 3D brýle nejsou doporučeny pro klienty s kardiostimulátorem.

Prosinec

Kozoroh - 22. 12. – 20. 1.

V lásce se odrazíte ode dna a začnete žít naplno. Platí to pro zadané i svobodné Berany. Váš temperament je nezkrotný.

Vodnář - 21. 1. – 20. 2.

Za dárek pro partnera utratíte nemalou finanční částku. Když už mu něco pořizujete, tak chcete, aby to stálo za to.

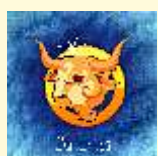
Ryby - 21. 2. – 20. 3.

Někdo nebo něco vám ukáže správnou cestu, která vede z rodinných starostí. Vyplatí se vám rady blízkého člověka.

Beran - 21. 3. – 20. 4.

Vůči svým přátelům jednáte přímočaře, což vám přinese různé odezvy. Kdo vás zná, toho už opravdu ničím nepřekvapíte.

Býk - 21. 4. – 21. 5.

Babské triky spolu s láskyplnou péčí s vámi dělají zázraky. Cítíte-li, že na vás leze nějaká choroba, upalujte domů.

Blíženci - 22. 5. – 21. 6.

Na svět se díváte růžovými brýlemi a nemůže za to nic jiného než láska. Dává vám životní optimismus a nadhled.

HOROSKOPY

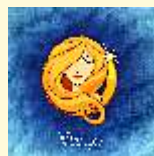
Rak - 22. 6. – 22. 7.

Partnerův smysl pro humor nevnímáte jako něco zvláštního. Važte si toho, že se spolu můžete nejen milovat, ale i smát.

Lev - 23. 7. – 22. 8.

Od svých nejbližších očekáváte nějaký projev uznání, a tak vás zamrzí, když se ho nedočkáte. Překvapení je za dveřmi.

Panna - 23. 8. – 22. 9.

V podvědomí si jste jisti, že nynější partner je skutečně tím pravým. Reálné známky jeho lásky vás v tom jen ujistí.

Váhy - 23. 9. – 23. 10.

Vyplatí se investovat do nynějšího partnerství nejen čas, ale hlavně více emocí. Ty jsou důležitější než hmotné dary.

Štír - 24. 10. – 22. 11.

Partner bude alfou i omegou vašeho života. Nemůžete se ho nabažít, což je znát na každé činnosti, kterou děláte.

Střelec - 23. 11. – 21. 12.

Žádné výraznější konflikty vám nehrozí. Díky přizpůsobivosti jste schopni vyjít snad s každým typem člověka.